

Nada Pajanková

Tvořivé činnosti v mateřské škole

Vyjádření vedoucí diplomové práce

Práci Nadi Pajankové postihla situace omezení školství kvůli covidu 19 a proto se musela ve výzkumu omezit jen na malý počet školek, v nichž zkoumala tvořivost v práci učitelky. Soustředila se tedy do značné míry na teoretickou část práce. Problémem se v ní zabývá ve značné šíři témat – psychologií tvořivosti, aktivním učením, hrou a hrou v roli, cíli a metodami dramatické výchovy, jejím vztahem k divadlu a estetickým činnostem obecně, vývojovými podmínkami u dítěte předškolního věku, potřebami dětí a dochází ke kritice některých pasáží RVP (na s. 44- 46), které nerespektují specifiku práce s přednesem a pojetím tzv. dramatizace a zabývá se i jejich jednostranným zaměřením na pamětní učení. V této pasáži autorka důsledně aplikuje obecné poznatky na téma diplomové práce. Velmi důležitá a tuto diplomovou práci přesahující je pasáž o chybném a přímo škodlivém pojetí práce s uměleckým textem (tzv. školský přednes), které nejen nepřispívá k chápání umění, ale dokonce ho aktivně potlačuje. V další části se Pajanková zabývá možnostmi uplatňování dramatických aktivit v MŠ a shrnuje pojetí této práce u Hany Švejdové, Jitky Míčkové a Alžběty Ferkové a u divadelní práce Marie Šmolkové. Práce svědčí o tom, že Nada Pajanková prostudovala množství odborné literatury a pracovala s ní kritickým způsobem.

Výzkumná část práce, jak už bylo uvedeno, utrpěla omezením školní docházky v době pandemie, závěry se proto týkají jen malého počtu karlovarských mateřských škol a akce Mateřinka, přehlídky pódiových vystoupení. Ale lze konstatovat, že výzkum potvrzuje fakt, že mezi učitelkami je méně tvořivých a že používání termínů „dramatická výchova“ je často matoucí, protože aktivita bývá chápána mylně. O tom svědčí například metodika (respektive spíše nemetodika) tzv. dramatizace, kterou má mateřská škola shodnou s primární školou – popisy aktivit v této práci jsou ve shodě se metodikami, které jsou určeny prvním ročníkům ZŠ, a v principu i s přednesem v MŠ, jak je popsán přímo v RVP. Je to problém dost zásadní, neboť se v dětském věku zkresluje pohled dětí na umění, na práci s uměleckým dílem (pohádkou) i s prvky divadelního umění. Vytváří se tak sklon k nevkusu, sebepředvádění a k pasivnímu přejímání stereotypů. Nemá-li dítě dobré zázemí v rodině, může být a bývá

výsledkem školní výchovy nechápání podstaty umění, v tomto případě literatury. Díky aspoň za vzácné příklady tvořivých učitelek – ale je otázka, co zможou. Naďa Pajanková v závěru konstatuje problém začínajících učitelek, které se po vystudování střední pedagogické školy ocitají v praxi pod vlivem zkušených kolegyň, podléhajících „tradičnímu“ bezmyšlenkovitému typu výchovy, který je pro učitele pohodlný. Nad některými částmi popisu jsem si kladla otázku nejen, co vědí o dramatické výchově, ale i co vědí o psychologii předškolního dítěte. V konfrontaci s přítomnou a aktivní zkušenou poučovatelkou odborná literatura nemá šanci.

Diplomová práce Nadi Pajankové má tu přednost, že je pro ni materiálem a oporou ve výuce na střední pedagogické škole, a to není málo. Práci **doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci A –B.**

21.12.2020

prof. Eva Machková

vedoucí diplomové práce